

DSS

Društvo
slovenskih
skladateljev

Slovenski
skladatelji
mladim

Orkester Slovenske filharmonije

Koncertna mojstrica: Ana DOLŽAN

Dirigent: Davorin MORI

Moderatorica: Klara MLAKAR

PROGRAM

Anej Černe, Brina Jež Brezavšček, Klemen Leben,
Gašper Muženič, Ana Zlobko

sreda, 7. februarja 2024, ob 15.30

Slovenska filharmonija

Dvorana Marjana Kozine

V sodelovanju z:

www.dss.si

PROGRAM

Gašper MUŽENIČ

ENDURANCE za simfonični orkester*

Ana ZLOBKO

SECRETS III. za simfonični orkester*

Brina JEŽ BREZAVŠČEK

VRTILJAK GLASBIL za simfonični orkester*

Klemen LEBEN

ACHELOOS za simfonični orkester*

Anej ČERNE

NA OBLAKIH NEBA – fanfara za simfonični orkester*

Orkester Slovenske filharmonije

se lahko skupaj s svojimi predhodnicami (Academio Philharmonicorum, Filharmonično družbo in prvo Slovensko filharmonijo) pohvali z bogato tradicijo, kar ga uvršča med najstarejše podobne institucije v Evropi. Njegove korenine segajo v leto 1701, ko so domači plemiči po zgledu italijanskih družb ustanovili Academio Philharmonicorum, katere osrednji namen je bil spodbujanje glasbene umetnosti. Njeno delo je v času prevlade meščanstva nadaljevala Filharmonična družba (1794), ki je slovela kot ena bolje organiziranih v Srednji Evropi, zato ne preseneča, da so njeno častno članstvo med drugimi sprejeli tudi Joseph Haydn, Ludwig van Beethoven, Niccolò Paganini in Johannes Brahms. Kot glavni cilj si je Filharmonična družba zadala izvajanje instrumentalne glasbe, s čimer so bile začrtane smernice sodobnega simfoničnega orkestra.

Ta je z vso polnostjo zaživel leta 1947, ko je bila ustanovljena Slovenska filharmonija. Obudila je bogato koncertno življenje, ki ga je v prejšnjem stoletju in pol zaznamovala Filharmonična družba. Orkester je nenehno rasel, za kar so bili odločilnega pomena najprej domači stalni dirigenti, med temi gre posebna veljava Samu Hubadu, Urošu Lajovcu in Marku Letonji, potem pa tudi številni slavni dirigentski gostje, kot so Carlos Kleiber, Riccardo Muti, Charles Dutoit in Daniel Harding ter solisti največjega mednarodnega slovesa.

Orkester je sprva nastopal v matični dvorani Slovenske filharmonije, od leta 1982 pa pripravlja redne koncerte v kulturnem in kongresnem centru Cankarjev dom. Ljubljanskemu občinstvu ponuja raznolike abonmajske cikle, ki vključujejo standardni orkestrski repertoar 18. in 19. stoletja ter tudi najsoodobnejšo glasbo in glasbo starejših slogovnih obdobj, s čimer glasbeniki dokazujejo svojo vsestranskost. Združuje najboljše domače glasbenike, ki so

se jim po letu 1990 pridružili številni izstopajoči tuji instrumentalisti. Domače uspehe in močno tradicijo so lahko spoznala tudi tuja okolja – v zadnjih desetletjih so turneje in gostovanja Orkester Slovenske filharmonije vodili v najprestižnejše dvorane in na odmevne festivale po celem svetu. Od leta 2019 je Orkester Slovenske filharmonije tudi rezidenčni orkester Festivala Ljubljana.

Foto: Iztok Zupan

Davorin MORI

je eden najvidnejših predstavnikov slovenskih dirigentov mlajše generacije, ki živi na Dunaju in trenutno deluje kot asistent zborovodje Thomasa Langa v Dunajski državni operi ter poučuje klavir na Univerzi za glasbo in upodabljačo umetnost na Dunaju. Redno sodeluje s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija. Med drugimi je dirigiral tudi RSO Dunaj, Kijevskemu simfoničnemu orkestru, Armenski državni orkester, ter Camerato Sinfonico Austria, v kateri deluje kot umetniški vodja.

Davorin je študiral klavir in dirigiranje pri Alexeiu Kornienku na Deželnem konservatoriju v Celovcu, klavir na Salzburškem Mozarteumu pri Claudiusu Tanskem, ter dirigiranje na Univerzi za glasbo in upodabljačo umetnost na Dunaju pri Johannesu Wildnerju in Andrésu Orozcu-Estradi.

Klara MLAKAR

se v svoji glasbi koncentrira na raziskovanje človeškega glasu in raziskovanje subtilnih glasbenih struktur in zmožnosti inštrumentov. Študira kompozicijo na Hochschule für Musik Karlsruhe (Nemčija) v razredu prof. Markusa Hechtlea in prof. Dr. h.c. Wolfganga Rihma, kamor se je odpravila po diplomi iz kompozicije in glasbene teorije na ljubljanski Akademiji za glasbo v razredu prof. Vita Žuraja. Je članica Komornega zbora Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana pod vodstvom Ambroža Čopija.

Gašper MUŽENIČ (1992)

je filmski in koncertni skladatelj ter aranžer iz Ljubljane. Pri prof. Dušanu Bavdku je na Ljubljanski Akademiji za glasbo študiral kompozicijo in glasbeno teorijo, kjer je magistriral z odliko, tekom študija pa je za svoj kompozicijski opus prejel tudi študentsko Prešernovo nagrado Akademije za glasbo. Njegova glasba se izvaja v državah širom sveta (Slovenija, Nizozemska, ZDA, Avstralija, Kitajska).

Zdaj večinoma piše za filme (Jama, Pet sekund slave, Razglašena, Prostost sveta ...), videoigre, televizijo in reklame, sodeluje pa tudi z otroškim programom RTV Slovenija, literarnim festivalom Vilenica ter številnimi solisti in zasedbami (Anika Horvat, Raiven, Naja Mohorič, trio Setsuna ...).

ENDURANCE

Leta 1914 je britanski raziskovalec Sir Ernest Shackleton vodil ekspedicijo, ki bi prva prečkala celotni Antarktični kontinent. Njegova ladja *Endurance* je kljub trudem posadke obtičala v morskem ledu, po dolgi polarni zimi pa je pritisk ledu strl ladjin trup. *Endurance* se je 21. novembra 1915 potopila, njena osemindvajsetglava posadka pa je skozi labirint ledenih plošč prehodila dobrih 400 km do bližnjega otoka Elephant. Tam so se utaborili, Shackleton in še pet članov pa se je v majhnem čolničku odpravilo na 1300 km dolgo in 14 dni trajajočo plovbo skozi razburkani južni Atlantik do otoka Južna Georgia, od koder so rešili še preostale člane odprave. Navkljub neuspehu ekspedicije je zgodba posadke *Endurance* pričevanje o neomajnosti človeškega duha in vzdržljivosti vpričo smrtni nevarnosti. Odlično ohranjeno razbitino *Endurance* so odkrili 5. marca 2022, na globini 3008 m.

Kratka simfonična pesnitev opisuje del njihove zgodbe: v prvem delu atonalnost in sodobne izvajalske tehnike ilustrirajo veter, ječanje ledu in potop ladje, v drugem delu pa glasba postane bolj melodična in tonalna, ko dolg orkestrski crescendo opisuje drzni pohod in plovbo Shackletonove posadke.

Gašper Muženič

Ana ZLOBKO (1994)

je leta 2020 magistrirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani, na oddelku za kompozicijo in glasbeno teorijo, pod mentorstvom prof. Janija Goloba.

Veliko njenih del temelji na jazzu in latino ritmih, saj je tovrstna glasba nanjo kot kontrabasistko vplivala že v srednješolskih letih. O tem zagotovo priča njen *Jazz koncert za klarinet solo in pihalni orkester*.

V nadaljevanju se skladateljica nekoliko odmika od samega jazzu, pa vendar ga je v njenih delih še vedno moč čutiti, kot npr. v skladbah *Zimski dan* (skladba za 4 ženske glasove in harmoniko); *Pot v Tivoliju* (miniatura za komorni godalni orkester) – tematika po navdihu oljne slike slikarja Ivana Vavpotiča; *Variacije na Tartinijevo temo* za flavto in klarinet solo in pihalni orkester, napisane na predlogo Tartinijeve Sonate v g-molu – »Vražji trilček«; kot tudi v njenem največjem orkestrskem delu – *Secrets* za simfonični orkester v dveh stavkih, ki ga je premierno izvedel Simfonični orkester Akademije za glasbo, na koncertu 28. septembra 2021 v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani.

SECRETS III.

Secrets III. je zadnji stavek, ki spada v trilogijo skladbe *Secrets za simfonični orkester* (2019). Kot preostala dva stavka te programske glasbe je tudi *Secrets III.* sam po sebi samostojna skladba, ki opisuje eno ali več skrivnosti. Skladateljica na eni strani s kombiniranjem barv in kontrastnih harmonij ustvarja

mistične in včasih mračne atmosfere, med katerimi se prepletajo lirične teme posameznih skrivnosti. S tem poslušalca vseskozi pušča v negotovosti, saj mu skrivnost ostaja neodkrita.

Ana Zlobko

Brina JEŽ BREZAVŠČEK (1957)

je diplomirala iz kompozicije na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri prof. Urošu Kreku; študirala je tudi muzikologijo in klavir. Kasneje se je izpopolnjevala na mojstrskih tečajih za klavir in kompozicijo (Hrvaška, Madžarska, Avstrija) ter v elektronskih studiih (RTV Beograd, CIRM Nica, GRM Pariz).

Njene skladbe so izvajali na festivalih za sodobno glasbo in koncertnih prizoriščih v Sloveniji, na Hrvaškem, v Italiji, Nemčiji, Švici, Franciji, Avstriji, Srbiji, Romuniji, Litvi in Združenih državah Amerike.

V njenem opusu je v ospredju predvsem komorna glasba – napisala je blizu 50 tovrstnih del. Poseben interes ima za vključevanje odrskih elementov. Občasno se posveča elektroakustični kompoziciji in delom za orkester. Piše tudi vokalno glasbo in dela za otroke in mladino.

»Njena glasba je zajeta v ospredju naprednega glasbenega razmišljanja s tehnikami in idejami, ki jih je povzela iz glasbene avantgarde poznega dvajsetega stoletja. Posebna moč glasbene materije je v modernih instrumentalnih postopih, ki jih skladateljica kombinira s subtilnim občutkom za kreiranje zvoka.« (Povzeto po Niallu O' Loughlinu iz spremne besede k avtorski zgoščenki).

VRTILJAK GLASBIL

V letu 2023 sem prejela povabilo in naročilo Društva slovenskih skladateljev za skladanje dela za simfonični orkester, namenjeno mladim poslušalcem. Napisala sem skladbo *Vrtiljak glasbil*. Delo označuje individualna obravnava vseh glavnih orkestrskih

instrumentov, ki se predstavijo kot avtonomni nosilci svojih mikro glasbenih svetov in se vključujejo v enotno, enostavno kompozicijo. Spremlja jo načrt, da se mladi in tudi odrasli pobljše spoznajo z orkestrskimi inštrumenti, ki sooblikujejo tudi instrumentalno glasbo nasploh in bi jim bil na ta način omogočen lažji dostop do glasbenega spremljanja klasične in »sodobne klasične« glasbe.

Bazični taktovski način je 6/8 takt, ki pa se bodisi zaporedno ali sočasno prepleta s 3/4 taktom, kar omogoča večjo dinamičnost in občutek gibanja.

Osnovna zamisel pri gradnji je oblikovanje primernih uvodnih, vmesnih in zaključnih prostorov med nastopi instrumentov, oblikovanje predstavitev melodičnih linij posamičnih instrumentov, ki si razen izjeme v trobilih sledijo po partiturni shemi in oblikovanje primernih zvočnih spremljav oz. ovojev k nastopom obravnavanih instrumentov. Vsak instrument na zaključku svoje predstavitve zaigra še drobec iz nabora sodobnih razširjenih tehnik.

Brina Jež Brezavšček

Klemen LEBEN (1983)

je harmonikar, skladatelj, improvizator, pedagog in raziskovalec, ki verjame v sporočilnost povedne sodobne glasbe.

Študiral je na Visoki šoli za glasbo FRANZ LISZT Weimar v mojstrskem razredu prof. Ivana Kovala, trenutno pa je doktorski študent na doktorski šoli Sibeliusove akademije za glasbo Univerze za umetnost v Helsinkih.

Udeležil se je več tekmovanj doma in na tujem, kjer je praviloma posegal po najvišjih mestih.

Trudi se za uveljavitev harmonike kot koncertnega glasbila in v ta namen sodeluje s priznanimi domačimi in tujimi skladatelji (Kalevi Aho, Toshio Hosokawa, Lojze Lebič, Georg Katzer, Matthias Pintscher, Nina Šenk ...). Skozi ta sodelovanja nastajajo

nova dela, ki so stalnica na Lebnovih koncertnih programih in hkrati širijo repertoar klasične harmonike. Poleg originalnih del za harmoniko 20. in 21. stoletja obsega njegov repertoar v enaki meri tudi dela mojstrov iz obdobja renesanse, baroka, klasike in romantike.

Sledi njegovega glasbenega udejstvovanja je moč najti tudi v obliki posnetkov v arhivih radijskih in televizijskih hiš (RTV Slovenija, ZDF, ORF, SWF, Deutschland Radio Kultur, RAI, YLE, RTS, HRT).

Poleg poustvarjanja pa se Leben udejstvuje tudi na področju skladanja in aranžiranja. Piše za raznorazne zasedbe, njegova dela pa so izvajana doma in na tujem (Finska, Rusija, Nemčija, Švica, Avstrija, Italija, Hrvaška, Bosna, Srbija ...)

Klemen Leben je poučeval na Visoki šoli za glasbo FRANZ LISZT v Weimarju, sedaj pa skrbi za predajanje inovativne glasbene misli na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana ter na ljubljanski Akademiji za glasbo.

ACHELOOS

Komur je ljuba grška mitologija, bo najbrž vedel, da je bil Acheloos najstarejši in hkrati tudi najbolj omikan izmed grških rečnih bogov. Če bi stare Grke pred več kot dvema tisočletjema zanimala in kot nas preplavila angleščina, bi ga nemara kdo poimenoval kar *shapeshifter*, saj je lahko – podobno kot je istoimenska reka spreminjala svojo pot – spreminjal svojo obliko ... kot voda torej.

Tako ni presenetljivo, da tudi skladba z istim naslovom poskuša pričarati večni, vedno gibajoči se tok, ki pa kljub svoji konstantnosti (ali pa ravno zaradi nje!) omogoča neskončno raznolikost. Z drugimi besedami: glasbeni material ostaja – tako kot voda – vedno isti, a se nenehno prikazuje, spreminja, na novo oblikuje in izginja v vedno novih in večno različnih valovih.

Če bi stari Grki snemali tudi filme, bi se tale skoraj gotovo začel v temi ... v neznani sobani, morda celo jami ... z medlim šumenjem, ki bi prebudilo

čutila opazovalca in počasi osvetlilo podzemno jamo, kjer teče reka ...

Klemen Leben

Anej ČERNE (1994)

je predstavnik mlajše generacije slovenskih skladateljev. Njegovo glasbo izvajajo vidni slovenski solisti, zbori, komorne skupine in orkestri tako v Sloveniji, kot tudi širom Evrope. Večina njegovega opusa izhaja iz literarnih in na krščanstvu osnovanih dražljajev, ki sprožajo brezčasne, eksistencialne in transcendentne tematike. V svojih delih pogosto uporablja zvočnosti iz glasbene zgodovine in razumevanje korenin združuje s svežino vsakodnevnih senzacij.

Med njegovimi deli izstopajo: vokalna dela na tekste Srečka Kosovela: *Sredi noči*, *Oblaki življenja*, *Ajdovska deklica* (2011–2019); na gregorijanskem koralu osnovan albumski prvenec *Circum tempus* (2018) za ženski zbor, violino in godala; *Večna pot* za violino, violončelo in godala (2018); deli za godalni kvartet *Mottetto in delicatissimo* (2017–2018) ter *Čas za odpuščanje* za pihalni kvintet (2016).

Černe je študiral kompozicijo na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani pri Dušanu Bavdku in se izobraževal pri skladateljih, kot so Klaus Ager, Gary Carpenter, Gyula Fekete, Ulrich Krepplein, Marton Illes, Uroš Rojko, Vito Žuraj in ostali. Za skladateljski opus je leta 2018 prejel Prešernovo nagrado Akademije za glasbo. Na isti ustanovi je magistriral iz glasbeno-teoretske pedagogike – deluje tudi kot skladatelj za otroke in mladino in kot glasbeni pedagog.

NA OBLAKIH NEBA

Fanfara za simfonični orkester *Na oblakih neba* je skladba, pri kateri je bilo glavno skladateljsko vodilo povečevanje pričevanja za resnico. Glasba je filmatična, zgoščena, napeta, veličastna, virtuozna,

povzdigujoča, direktna. Programski naslov izhaja iz večih svetopisemskih knjig, predvsem pa iz evangelija po Mateju, ki pod podobami silnih kozmičnih sprememb napoveduje prihod vsemogočnega Boga: »Takrat se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega na nebu in takrat se bodo jokali vsi rodovi na zemlji: in videli bodo Sina človekovega priti na oblakih neba z veliko močjo in slavo.« (Mt 24,17). Ob vseh izzivih, s katerimi se v sodobnem svetu spopadamo se zdijo vrednote, kot so resnica, poštenost, pravičnost, čistost, ljubeznivost, častnost in krepostnost kot luč, ki se v nas zasadi, nas utrdi in zasije skozi vso temo.

Anej Černe

KONCERT SO OMOGOČILI

Ministrstvo za kulturo RS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Mestna občina Ljubljana

Mestna občina
Ljubljana

Slovenska filharmonija

Slovenska
filharmonija

DSS

Društvo
slovenskih
skladateljev

Slovenski
skladatelji
mladim

INFORMACIJE

Društvo slovenskih skladateljev
Trg francoske revolucije 6
1000 Ljubljana
01/241 56 60
info@dss.si
www.dss.si

www.dss.si